

בש"פ 6643/19 - עמרם אוטומזגין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 6643/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: עמרם אוטומזגין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב בתיק
מ"ת 5191-08-19 שניתנה ביום 10.9.2019 על ידי
כבוד השופט צ' קאפח

תאריך הישיבה: כ"ח בתשרי התש"ף (27.10.2019)

בשם העורר: עו"ד שי שורר
בשם המשיבה: עו"ד אושרה פטל רוזנברג

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופט צ' קאפח) מיום 10.9.2019 במ"ת 5191-08-19, במסגרתה נקבע כי העורר, הנאשם בהקמת מעבדה לגידול סמים, ייעצר עד לתום ההליכים נגדו.

1. על פי כתב האישום, העורר שכר דירה גדולה בקרית אונו, והקים בה מעבדה לגידול קנבוס, על כל הכרוך בכך מבחינת ציוד ואביזרים. בדירה נתפסו כ-279 שתילי קנבוס במשקל של למעלה מ-70 ק"ג. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. ביום 4.8.2019, לאחר שהסנגור הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, הורה בית המשפט המחוזי (השופט ג' נויטל) על קבלת תסקיר מעצר, מבלי להביע דעה בשאלת ההיתכנות של חלופת מעצר. במסגרת התסקיר הראשון, שירות המבחן התרשם לשלילה מהעורר והעלה ספק לגבי התאמתם של המפקחים. בהחלטה מיום 26.8.2019, בית המשפט המחוזי (השופט ל' ביבי) נעתר לבקשתו של העורר והורה על הגשת תסקיר משלים, שבמסגרתו תיבחן גם האפשרות לשלב פיקוח אלקטרוני. במסגרת

עמוד 1

התסקיר המשלים, בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת מעצר, בפיקוח אלקטרוני ואנושי.

2. בהחלטה מושא הערר, הדגיש בית המשפט המחוזי כי לחובתו של העורר עבר פלילי מכביד, וכי "אינו ראוי לאמון כלשהו, משום שהעבירה בוצעה זמן קצר לאחר שסיים לרצות עבודות שירות בגין עבירות סמים, והוא נתון תחת צו מבחן של שירות המבחן. לכך יש להוסיף מאסר על תנאי משמעותי בן 10 חודשים אשר ריחף מעל ראשו". בנוסף, נמצא כי המפקחים המוצעים אינם מספקים מענה לחשש שהעורר ימשיך לבצע עבירות סמים ממקום חלופת המעצר. כמו כן, צויין כי גם בתסקיר העדכני, לצד המלצה על שחרור לחלופה באיזוק אלקטרוני, שירות המבחן העיר כי הוא נואש מהעורר. לפיכך הגיע בית המשפט המחוזי למסקנה כי חזקת המסוכנות הסטטוטורית לא נסתרה, ואין מנוס ממעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

3. בערר שלפניי נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שפסל את המפקחים החדשים, מבלי להתרשם מהם באופן ישיר, ועל אף התרשמות חיובית של שירות המבחן בתסקיר העדכני. לטענת העורר, לא ראוי לזקוף לחובתו את הפער בין התסקירים, והיה מקום לחזור לשירות המבחן בבקשת הבהרה. טענה נוספת בערר היא, כי מהחלטתו של בית המשפט משתמע שאין בנמצא חלופת מעצר הולמת עבור העורר, וזאת בניגוד לכאורה להחלטות הקודמות, שבהן התבקשו תסקיר ותסקיר משלים. עוד נטען, כי לא יעלה על הדעת שהעורר ימשיך לבצע את העבירות שיוחסו לו, דהיינו הקמת מעבדה לגידול סמים, במסגרת חלופת המעצר. העורר טען כי לאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הוא נמצא כיום בנקודת זמן שיש בה פוטנציאל לשיקום, כאשר פיקוח אלקטרוני ותנאים מגבילים נוספים מספקים מענה לחשש מפני ביצוע עבירות נוספות.

4. למרבה הצער, אין מנוס מדחיית הערר.

העבירה שמיוחסת לעורר אינה קלת משקל, אך חמורה מכך היא העובדה שלא מדובר במעידה חד-פעמית אלא בעבריינות שיטתית. על פי כתב האישום, העורר שכר את הדירה החל מחודש ינואר 20019, ולמעשה מדובר בתקופה שבמהלכה העורר ריצה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, בגין עבירות סמים. לאחר סיום עבודות השירות, העורר לא מצא עבודה, ניתק את הקשר עם שירות המבחן ולא הביע עניין בטיפול. כפי שצוין בית המשפט קמא, גם צו מבחן וגם עונש מאסר על תנאי לא מנעו מהעורר לשוב לסורו. כתב האישום הנוכחי מהווה אפוא שרשרת נוספת במסכת עבריינית שהמערער לא הצליח להיחלץ ממנה, וכבר בגילו הצעיר, הרישום הפלילי שלו כולל הרשעות לא מעטות והוא הספיק לרצות מספר עונשי מאסר.

5. נוכח גורמי הסיכון והקושי של העורר ליטול אחריות על מעשיו, שירות המבחן העריך בתסקיר הראשון "כי קיים סיכון גבוה להתנהלות שולית [...] גם בהמשך". כאמור, התסקיר הראשון לא הסתיים בהמלצה על שחרור ממעצר, וכפי שציינה באת-כוח המדינה, גם התסקיר המשלים אינו מעורר תקווה יתרה. גם בתסקיר זה נמנו גורמי הסיכון, לרבות "קשייו [של העורר] להישמע להוראות חוקיות". ההבדל בין התסקירים הוא שהמפקחים שנבחנו בתסקיר המשלים נמצאו מתאימים לפיקוח על העורר, וגם בשלב זה שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרור, אלא הסתפק באמירה כי "ניתן לשקול בחיוב המשך מעצרו בפקא"ל", ואף הוסיף הערה בדבר "העדר בשלות להשתלבות בטיפול". למעלה מן הצורך אחזור ואציין כי הפניה לתסקיר אינה מבטיחה שחרור לחלופה, ואין מקום להסתמך עליה, כפי שגם הובהר לעורר מלכתחילה (בש"פ 5468/19 פלוני נ' מדינת ישראל (19.8.2019); בש"פ 1288/19 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (12.3.2019)).

6. יוער כי במהלך הדיון, בא-כוחו של העורר העלה את האפשרות שיש לעורר רק חלק קטן בפרשה הנוכחית. ברם, בהיעדר תימוכין כלשהם לאפשרות זו, ובהינתן שהעורר אף לא טען לכך בחקירתו, אינני מייחס לטענה משקל כלשהו.

7. בנסיבות המתוארות, לא מצאתי בטענותיו של העורר הצדקה ללכת לקראתו צעד נוסף מעבר למדיניות המעצרים בכגון דא (בש"פ 692/19 רז נ' מדינת ישראל (12.2.2019); בש"פ 8003/18 אבו כף נ' מדינת ישראל (12.12.2018); בש"פ 3833/13 עמוס נ' מדינת ישראל (5.6.2013)). השילוב של נסיבות העבירה והנסיבות האישיות מעורר חשש ממשי להישנות עבירות, וניסיון העבר מלמד כי עד היום, מנגנוני הפיקוח והנסינות להחזיר את העורר לדרך הישר, לא השיגו את מטרתם.

אשר על כן, בשלב זה אין עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא, ולפיכך הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ט בתשרי התש"ף (28.10.2019).

שׁוֹפֵט